

z dnia 11 listopada 1939 roku.

Z W R A C A M Y U W A G E.

I.

S P R A W Y W A Z N E.

Strony 1 - 4

II.

P R Z E G L A D O G O L N Y.

Strona 1 Rumunia przyłącza się do akcji mediacyjnej.
" 4 Włochy a neutralność Szwajcarii.

III.

P O L S K A.

Strona 1 Żydowski policjanci w Wilnie.
" 2 Wątek śmierci w Włocławku /druga część notatki/.
" 3 Wiadomości z Warszawy.
" 3 Sowiety zamknęły granicę niemiecką.
" 7 Wojska niemieckie zniszczyły polskie miasteczka.
" 8 Zamknięcie gimnazjum polskiego w Kownie.

IV.

D O D A T E K.

1. Niemiecka "wojna moralna".
 2. Nowe osadnictwo na wschodzie - tłumaczenie z "Essener Nationalzeitung".
-

z dnia 11 listopada 1939 roku.

I.

S P R A W Y W A Z N E.

Polska istnieje nadal - stwierdza Japonia.

"Le Matin" zamieszcza dłuższą korespondencję z Japonii, z której wynika, że opinia poważnych czynników Japonii jest na wskroś zdecydowana w sprawie okupacji Polski, w której nie widzi żadnego upadku Państwa Polskiego.

Prof. Uniwersytetu w Tokio Kisaburo Yokota, znany autorytet prawa międzynarodowego, oświadczył: "Polska naderemnie została pobita militarnie, gdyż sprzymierzeńcy jej Francja i Wielka Brytania w dalszym ciągu prowadzą wojnę. Wobec tego Polska istnieje legalnie, chyba żeby doszło do zawarcia takiego pokoju, któryby prawomocnie uznał wyznaczenie Polski z mapy. Okupacja Polski przez Niemcy nie jest niczem więcej jak wojskową okupacją i zgodnie z prawem międzynarodowym nie wystarcza do uznania aneksji." Yokota powołuje się w związku z tem na przykład Belgji.

Niemniej interesującą opinię wypowiada jeden z największych dzienników japońskich, "Osaka Mainichi" - dziennik ludowy o wielkim nakładzie, który przed wojną zdradzał tendencje raczej proniemieckie. Dziennik ten określa manifest Ribentropa i Mołotowa z 30.IX.39 jako "zuchwały i bezprzykładny". "Dotychczas - pisze dalej - wnawiano nam, że Gdańsk i Pomorze polskie były powodem wojny dla Niemiec. Po wspólnym z Rosją pobiciu Polski oświadczają nam teraz Niemcy i Rosja, że Polska jest zlikwidowana, gra jest zakończona i że odpowiedzialność za kontynuowanie wojny spada na Anglię i Francję. Równocześnie oba państwa totalnie proponują zawarcie pokoju. Gdyby Anglja i Francja zgodziły się na to to byłoby to szczytem głupoty i bezprzykładnego tchórzostwa. Nie trzeba być prorokiem aby przewidzieć, że upadek tych dwóch państw, jako mocarstw światowych, byłby w takim wypadku nieunikniony. Prawdopodobnie jednak zirytowane tym zuchwałym manifestem Francja i Anglja tymbar dziej umocnią się w swoim postanowieniu odbudowania Polski. W obecnym stanie rzeczy niema mowy o tem aby marzyć o pokoju.

/"Le Matin" z 11.XI.39/.

Donoszą z Tokio, że przedstawiciel japońskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych oświadczył 10.XI.39, że rząd japoński uznaje ambasadora Polski w Tokio jako przedstawiciela Państwa Polskiego.

/"Le Jour" 11.XI.39 z Londynu./

z dnia 11 listopada 1939 roku.

I.

SPRAWY WAZNE.

Czy Niemcy wkroczą do Holandji i Belgji?

W prasie francuskiej przeważa opinia, że o ile chodzi o Holandję to agresywność Niemiec jest już tak daleko posunięta, a przygotowania wojenne doprowadzone do takiego stanu, że decydujące wydarzenia mogą nastąpić lada chwila. Nie wiadomo tylko czy Niemcy będą dążyć odrazu do zajęcia całej Holandji, czy też narazie zajmą tylko tę część kraju, która jest im potrzebna do utworzenia baz lotniczych przeciwko Anglii.

Natomiast zdania są podzielone co do zamiarów Niemiec wobec Belgji. Jedne dzienniki francuskie sądzą, że Niemcy nie wkroczą do Belgji gdyż kraj ten jako neutralny może ich zasłonić przed wrogami. Inne znów dzienniki przewidują, że jeżeli nie równocześnie to wkrótce po zajęciu Holandji Niemcy wkroczą do Belgji aby zagrozić Francji od północy. Równocześnie prasa zapytuje, czy po zajęciu Holandji przez Niemcy Francja wkroczy do Belgji aby uprzedzić Niemców. Opinia a tej sprawie nie jest jednolita, przeważa jednak pogląd, że w razie wkroczenia wojsk niemieckich do Belgji, wojska alianckie szybko zajmą teren belgijski do Mozeli.

/"Le Journal", "Le Matin", "Excelsior", "Intransigeant", "L'Ouvro", "Le Temps" z 11.XI.39/.

Zagrożona niepodległość Holandji i Belgji.

Prasa francuska stwierdza, że postępowanie i zachowanie Niemiec w stosunku do tych dwóch krajów neutralnych, a zwłaszcza Holandji są jeszcze jednym dowodem, że najbardziej solenne i uroczyście zapewnienia Niemiec są bez wartości. Pomimo bowiem tych zapewnień Niemcy wysuwają obecnie pod adresem Holandji i Belgji żądania, które w razie spełnienia oznaczałyby nie tylko rezygnację z neutralności lecz nawet z niepodległości.

Ataki prasy niemieckiej na Holandję i Belgję potęgują się w dalszym ciągu. Wysuwa ona nie tylko oskarżenie o nadmierną uległość wobec aliantów, lecz wprost oskarża o zgwałcenie neutralności. Jeżeli Holandja i Belgja nie mogą się własnymi siłami przeciwstawić protekcji angielskiej, to muszą to zrobić Niemcy - piszą wyraźnie niektóre dzienniki niemieckie. Grozbow tym towarzyszy dalsza koncentracja wojsk, między innymi także silnych oddziałów kawalerii i saperów. Równocześnie na granicy niemiecko-holenderskiej mnożą się wypadki prowokacji niemieckiej.

/"Le Petit Parisien", "Le Journal", "Le Matin", "La Justice", "Excelsior" z 11.XI.39/.

No. 26 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 11 listopada 1939 roku.

I.

SPRAWY WAZNE.

Zarządzenia obronne Holandji i Belgji.

Ostatnio ataki i groźby niemieckie wytworzyły w Holandji stan silnego podniecenia i zaniepokojenia. Rząd holenderski, obradujący prawie w permanencji, wydał szereg dalszych zarządzeń, celem zapewnienia pogotowia obronnego kraju. Zwiększono kadry wojskowe, zwłaszcza na pograniczu niemieckim, podminowano mosty i drogi, wybudowano liczne przeszkody antytankowe. Wojskowym odwołano prawie wszystkie urlopy. Władze zarządziły zalanie dalszych części kraju po ewakuacji ludności. Wzmocniona została obrona gmachów państwowych i budynków użyteczności publicznej.
/"Excelsior", "Le Petit Journal" z 11.XI.39/.

Belgja również wydała szereg nowych zarządzeń w kierunku zwiększenia obronności i pogotowia wojennego. Gabinet belgijski obradował w dniu 10.XI. prawie cały dzień.
/"Le Petit Parisien" z 11.XI.39/.

Holandja ostrzega napastnika.

Holenderski minister spraw zagranicznych złożył w parlamencie następujące oświadczenie:

Niepodległość Holandji nie może być przez nikogo bezkarnie kwestjonowana a zwłaszcza przez nas samych. Tak było w ciągu historii i napastnik pomimo chwilowych sukcesów, w końcu żałował swojej agresji.
/"Excelsior" i inne z 11.XI/39/.

Zamach na Hitlera.

D.N.B. ogłasza następujący komunikat:

Kompetentne władze przedsięwzięły wszelkie zarządzenia, konieczne dla przyspieszenia śledztwa i wyjaśnienia zamachu w Monachium. Śledztwo powierzono komisji specjalnej. Z pierwszych wyników śledztwa już widać, że nie chodzi tu w żadnym razie o zamach spontaniczny lecz o zbrodnię pieczołowicie przygotowaną. Wybuch był spowodowany piekielną maszyną zegarową. Zamach został w ten sposób przygotowany, że Hitler był najbardziej zagrożony a powodzenie było zapewnione prawie w stu procentach.
/"Le Figaro" z 11.XI.39/.

No. 26 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 11 listopada 1939 roku.

I.

SPRAWY WAŻNE.

Skutki zamachu.

Dotychczas sytuacja nie jest wyjaśniona i wiadomo jakiego są prawdziwe kulisy zamachu. Ale sam zamach nie jest tak ważny jak Berlin usiłuje go przedstawić. Ważne są wnioski, jakie narodowi socjaliści z niego wyciągają. Mówią, iż ukarzą Anglię, a "Berliner Boersenzeitung" precyzuje bliżej, pisząc, że obecnie "żołnierze mają głos".

Niewiadomo, gdzie Niemcy rozpoczną atak i jakiej dokonają zbrodni. Co w tej chwili najbardziej niepokoi, to gromadzenie wojsk na granicy holenderskiej, oznaka która nie myli i która poprzedziła na wiele dni agresję przeciw Polsce. Wagony cysterny i samochody cysterny, mające zabezpieczyć paliwo dla jednostek zmotoryzowanych i lotnictwa są na miejscu. A na linii Gladbach-Rheydt-Münster-Osnabrück skoncentrowane są w największych ilościach. Na Wilhelmstrasse oświadczają, że Anglija zostanie ukarana, ponieważ Chamberlain zapewnił, że jego kraj nie zawrze pokoju z hitlerowcami. Argument słaby, ale wystarczający dla narodowych socjalistów, którym potrzeba zamachu monachijskiego dla usprawiedliwienia czynów jutra. Neutralne państwa są zagrożone w swej niepodległości.
/"Le Journal", "Depesza Georges Bluna z Zurichu 11.XI.39/.

No. 26 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 11 listopada 1939 roku.

II.

PRZEGLĄD OGÓLNY.

Prasa francuska.

Święto zawieszenia broni 11.XI.1918.

Tego roku odbyło się ono bez defilady i bez zwykłych uroczystości. Na grobie nieznanego żołnierza złożony w dniu 10.XI. wiązanki kwiatów następujące delegacje: Przedstawiciele Senatu i Izby Deputowanych; Byli kombatanci: 50 Francuzów, 50 Anglików i 20 Polaków, przy udziale oddziałów piechoty brytyjskiej, francuskiej i polskiej. Giełda paryska zachowała minutę ciszy.

Reprezentacja b.kombatantów francuskich i belgijskich zapaliła wczoraj płomień na grobie nieznanego żołnierza ogniem przyniesionym z Brukseli a dziś w Brukseli zapalony zostanie płomień ogniem przyniesionym z Paryża.
/Prasa francuska z 11.XI.39/.

Rumunia przyłącza się do akcji mediacyjnej

Belgji i Holandji.

Król Karol wysłał 9 b.m. do króla Anglii, Prezydenta Francji i Kanclerza Hitlera depesze, w których wyraża życzenie aby akcja suwerenów Belgji i Holandji odniosła sukces.

Cała prasa rumuńska podaje apel króla Karola, podkreślając jego doniosłość oraz fakt istnienia szczególnie przyjaznych stosunków między królewskimi rodzinami Rumunii, Holandji i Belgji. Komentarze podnoszą także solidarność jaka istnieje obecnie pomiędzy wszystkimi państwami neutralnymi, zdecydowanymi zrobić wszystko, żeby uniknąć wnieszenia do konfliktu, ale zdecydowanymi również bronić swojej niepodległości i integralności przed każdą próbą agresji.
/"Le Journal" z 11.XI.39 za Havasem/.

Francuzi zatrzymali 200000 ton kontrabandy.

Komunikat No. 136 francuskiego Sztabu Generalnego z 10.XI. podaje, że marynarka francuska zatrzymała w ciągu drugiej połowy października 30.000 tonn towarów, przeznaczonych dla Rzeszy. Ogółem marynarka ta zarokwirowała w ciągu pierwszych dziewięciu tygodni wojny przeszło 200.000 tonn

z dnia 11 listopada 1939 roku.

II.

PRZEGLĄD OGÓLNY.

Prasa francuska.

Miraże tranzakcji handlowych

niemiecko - rosyjskich.

Pod tym tytułem pisze Marceli Chamine w "Le Petit Marseillais":

Stosunki te gdy się przyjrzymy cyframi bliżej są wzajemnym oszukiwaniem się. Pod względem żywnościowym 170 milionowa ludność rosyjska zaledwie sama może pokryć swoje zapotrzebowanie. W latach 1933-1938 Sowiety mogły jeszcze sprzedać zagranicą od 236.000 - 920.000 tonn zboża. W 1938 roku wywieziono do Rzeszy zaledwie 2.700 tonn zboża. Jeszcze gorzej przedstawia się sprawa surowców przemysłowych. Rosja posiadała i posiada deficyt w surowcach żelaza, miedzi, ołowiu, aluminium, cyny i niklu. Jeżeli chodzi o naftę to produkcja jej wzrosła z 22 milionów tonn 1932 do 29 milionów tonn 1938 roku, ale wywóz spadł w tych samych latach z 6 milionów tonn na niezupełnie jeden milion. Przyczyną jest wzrost konsumpcji wewnątrz Rosji. Jedynymi surowcami które Rosja może dostarczyć Niemcom to len, drzewo, pasza i istotnie, jak tryumfalnie donoszą komunikaty niemieckie, pierwsze transporty, które przyszły z Rosji do Niemiec, składały się wyłącznie z paszy.
/"Le Petit Marseillais"/.

Prasa hiszpańska.

Sytuacja polityczna na Dalekim Wschodzie.

Japońskie ministerstwo spraw zagranicznych oświadczyło, że zmiana ustawy o neutralności Stanów Zjednoczonych dotyczy jedynie Europy i w niczem nie zmienia położenia na Dalekim Wschodzie. Japonia spodziewa się, że utworzenie nowego rządu w Chinach da natychmiast okazję do ułożenia stosunków zarówno ze Stanami Zjednoczonymi jak i z Wielką Brytanią.

/El Diario Vasco z 6.XI.39 za "Efe" z Tokio./

z dnia 11 listopada 1939 roku.

III.

PRZEGLĄD OGÓLNY.

Prasa szwajcarska.

Szwajcarska ocena polityki włoskiej.

Dzienniki szwajcarskie zajmują się ostatnio w obszernych artykułach rolą Włoch w obecnym czasie.

Prasa szwajcarska stwierdza, że głównym w tej chwili zainteresowaniem polityki włoskiej jest utrzymanie pokoju na Morzu Śródziemnym i w krajach sąsiadujących, przede wszystkim na Bałkanach, oraz niedopuszczenie ekspansji rosyjskiej ale również i niemieckiej na Bałkany.

Elementy tej polityki są następujące:

1. Włochy wypowiedziały się zdecydowanie nie tylko przeciwko bolszewizmowi, lecz także przeciw imperialistycznej polityce w Europie.
2. Wpływy bolszewickie w Hiszpanii zostały całkowicie usunięte a współpraca włosko-hiszpańska pogłębia się coraz bardziej. Jeżeli gen. Soriani mówił w Hiszpanii w imieniu ambasadora Włoch o wspólnym hiszpańsko-włoskim mare nostrum, to stwierdzenie to było skierowane głównie przeciw Rosji a nie przeciwko Anglii i Francji.
3. Obok Hiszpanii najpoważniejszym partnerem śródziemnomorskiej polityki włoskiej jest Turcja. Bez porozumienia turecko-włoskiego nie ma polityki pokojowej na Morzu Śródziemnym i na Bałkanach. W kierunku takiego porozumienia pracuje dziś dyplomacja włoska.
4. Tworzenie bloku bałkańskiego ze współudziałem Włoch i Turcji stanowi wspólne zainteresowanie wszystkich państw na tym obszarze. Blok bałkański jest niewątpliwie kwestją realną i możliwą do zrealizowania na płaszczyźnie wspólnej obrony przeciwko ekspansji rosyjsko-niemieckiej.
5. W tym celu jednak potrzeba żeby blok bałkański nie był instrumentem obrony interesów pewnych państw przeciwko Bułgarji czy Węgrom. Zwłaszcza sprawa Bułgarji jest pilna z powodu rosnących w tym kraju wpływów sowieckich i wiązania z Rosją narodowych aspiracji bułgarskich.
6. Pierwszy etap został dokonany - jest to unormowanie stosunków włosko-greckich. Drugim etapem musi być usunięcie wszystkich podejrzeń w stosunkach wzajemnych państw zainteresowanych oraz wyrównanie i uspokojenie przeciwności.
7. Włochy mają wolne ręce w obecnym konflikcie i mogą odegrać decydującą rolę w obronie kultury zachodniej przeciwko największemu wrogowi tej kultury i jej ideałów tj. Sowietów.

z dnia 11 listopada 1939 roku.

II.

P R Z E G L A D O G O L N Y .

Prasa szwajcarska.

Sowiety muszą być bezwzględnie z Europy usunięte i tu jest dziejowa misja Włoch, które w konstrukcji nowej Europy będą miały bardzo poważny głos.
/"Journal de Geneve" z 2 i 8.XI. - "La Suisse" z 5.XI.,

Włochy zainteresowane w neutralności Szwajcarii.

"Journal de Geneve" przytacza we wstępnym artykule z uznaniem głos "Popolo d'Italia" o stosunku Włoch do Szwajcarii. Według tej wypowiedzi Włochy są bardzo poważnie zainteresowane w utrzymaniu obecnej pozycji Szwajcarii.

1. Od początku wojny rząd włoski zapewnił Szwajcarii swobodę wywozu i przywozu morskiego przez Genuę. Wskazuje to na to, że Włochy przywiązują wielką wagę do zapewnienia Szwajcarii możliwości utrzymania i rozbudowania wszystkich sił dla obrony jej neutralności i niepodległości.
2. Według opinii włoskiej Szwajcarii jest w stanie i chce bronić swej neutralności i niepodległości. Włochy uważają, że Szwajcarii powinna się bronić w razie agresji.
3. Włochy stwierdzają, że neutralności szwajcarskiej tak jak ją pojmuje i wykonuje rząd szwajcarski nie można nie zarzucić.
/"Journal de Geneve" z 2.XI.39/.

U w a g a: Specjalnie interesujące jest stwierdzenie włoskie, że neutralności szwajcarskiej nie można nie zarzucić ze względu na to, że zupełnie inaczej wypowieda się w tej sprawie prasa niemiecka.

Jugosłowianie potępiają Rosję za napaść na Polskę.

W obszernym artykule o Jugosławii korespondent "Journal de Geneve" stwierdza, że szerokie masy jugosłowiańskie bardzo surowo osądziły Rosję sowiecką za jej napaść na Polskę.
/"Journal de Geneve" z 2.XI.39/.

P o l s k a

LLL.

Wzruszający hold w Warszawie

Franciszek Teodor Csokor omawia w szóstym z kolei felietonie z cyklu "wedrowki cywila przez wojnę polską" - uchodźstwo polskie w Rumunii. Autor podnosi niezwykłą gościnność i serdeczność, z jaką Rumunowie przyjmują Polaków i mówi o cierpieniach, przejściach i niezwykłej cierpliwości polskich uchodźców.

On, jak uchodźcy polscy, nie może po Warszawie przyzwyczaić się do pokojowego, wielkomiejskiego życia Bukarzestu i wraca myślą do Warszawy, której zewnętrznie dawniej nawet niebardzo lubił.

"Teraz stoisz (Warszawo) poza czasem obok miast, które się zapisały w księdze wieczności nie swoimi budowlami, lecz czynami; obok Bredy, Saragossy, Madrytu. Nietylko twoja załoga, lecz także twoi mieszkańcy z ciemnych ulic Grojeckiej i Bema, z koszarowych domów Pragi, biedni ludzie, dla których wycieczka na Bielany jest prawie szczęściem - bronili cię. I walka była to daremna, walka o grob zbiorowy.

I dlatego uchodźca nie może wśród wesółych jasnych światel zapanować w Warszawie. I pełne czci wzruszenie nie pozwala stawiać pytań, któreby się postawić chciało. Warszawa je gasi krwią swoich żołnierzy i swoich szarych ludzi, którzy jej dotrzymali wierności aż do końca.

Bo zawsze na bezimiennych opierają się nadzieje i najcenniejsze filary historii"
"National Zeitung" Bazylea, 3 XI 39

Streicher o przyczynie klęski Polski

Juliusz Streicher jest znowu na wolności. Pierwsze jego przemówienie - po długiej przerwie - ogłoszone na zebraniu partii narodowo-socjalistycznej w Norymberdze, było poświęcone Polsce. Przyczyna klęski Polski i wojny Rzeszy z Anglią i Francją są Żydzi - oświadczył Streicher.
"L'Action Française" 8 XI

Wypędzanie Polaków

L'Auto z 8 bm cytuje głosy prasy niemieckiej o wypędzaniu Polaków z ziem zachodnich. Według Landpost 70 tys. gospodarstw polskich zostanie przydzielonych Niemcom. Koelnische Ztg. w artykule, poświęconym Poznaniowi pisze: "Wszystko co ma charakter obcy, musi ustąpić miejsca temu, co jest zdrowe i niemieckie." A Westerdeutscher Beobachter pisze à propos Gdyni: "Powrót Polaków na obszary wschodnie, z których przyszli, nie jest jeszcze zakończony. Gdy ten obcy element opuści ziemie niemieckie, obywatele niemieccy zajmą ją na podstawie swych praw odwiecznych. Od tej chwili fryzjer, u którego się golimy, jest Niemcem, piekarz i rzeźnik również."

Żydowscy policjanci w Wilnie

Do policji liteskiej przyjęto 200 policjantów - Żydów.
Liczba Żydów przyjętych do policji w Wilnie ma dojść do 400.
"ZAT z Wilna 7 XI

z dnia 11 listopada 1939 roku.

III.

P O L S K A.

Wielkie wędrówki narodowe.

"De Telegraaf" omawia w obszernej korespondencji z Berlina jak Niemcy w pośpiechu wielkim uwalniają Bałtyk i Włochy od kwestji mniejszości niemieckich, a całe swoje terytorium razem z terenami okupowanymi w Polsce od kwestji żydowskiej przez 3 wielkie wędrówki narodowe. Tak więc przeprowadzka Niemców z Tyrolu włoskiego ma być uskuteczniiona ostatecznie przed 15.XII.1939. Jeszcze więcej pośpiechu okazują Niemcy w przetransportowaniu Niemców bałtyckich z Litwy, Lotwy i Estonii do Gdyni i Gdańska. Straty majątkowe tych Niemców są olbrzymie. Za to znowu przejdą w ręce niemieckie majątki Żydów wywożonych z całego terytorium Rzeszy i okupacji niemieckiej do rezerwatu lubelskiego. Dotychczasowi mieszkańcy tego rezerwatu muszą opuścić te tereny a przybyć ma tam w najkrótszym czasie 150.000 Żydów z protektoratu, 65.000 z Austrii, 200.000 z Rzeszy, 30.000 z Wielkopolski i Pomorza i 150.000 z reszty Polski. Wędrówka ta ma być zakończona przed 1.IV.1940 r. Czysto żydowskim miastem stało się już dziś Nisko n/Sanem /Przypominamy wybudowanie tam olbrzymiej elektrowni zasilającej znaczną część C.O.P. a głównie pobliskiej "Stalowej Woli"./.

Dalsze masy będą zmuszane do wyruszenia na wędrówkę na skutek umowy Niemiec z Rosją dotyczącej wysiedlenia Niemców z okupowanych przez Rosjan terenów Polski do okupacji niemieckiej a Rusinów, Białorusinów i Ukraińców z okupowanych przez Niemców Polski do okupacji rosyjskiej. Równocześnie noszą się Niemcy z zamiarem wysiedlenia wszystkich swych kolonistów z państw bałkańskich do Niemiec, co nastąpić ma skoro sytuacja polityczna w części Europy będzie ustabilizowana.

"Jeżeli pierwsza wędrówka ludów w Europie była wywołana poszukiwaniem lepszych warunków życia, to obecna druga wędrówka ludów jest rozkazana z góry i motywowana względami politycznymi".

/ "De Telegraaf" z 7.XI.39/.

Wyrok śmierci w Wilnie.

Sąd doradny w Wilnie skazał na śmierć Borysa Filipowa za udział w ostatnich rozruchach antysemitycznych.
/Z.A.T. z Wilna 6.XI.39/.

Rząd litewski zwrócił się do rządu sowieckiego z prośbą o zwolnienie kilkuset polskich obywateli, aresztowanych w Wilnie przez GEPEU i odesłanych do Rosji.
/Z.A.T. z Wilna z 6.XI.39/.

z dnia 11 listopada 1939 roku.

III.

P O L S K A.

Wiadomości z Warszawy odo osby, która opuściła
stolicę 30.X.1939 r.

75 o/o domów w Warszawie, zdaniem rzeczoznawców - architektów jest na razie nie do użytku. Z pozostałych 25 o/o wiele domów jest również uszkodzonych. Co do strat ludności cywilnej obliczają je na około 45.000. Nie jest jednak wykluczone, że cyfra ta obejmuje również żołnierzy poległych w obronie Warszawy. Najbardziej ucierpiały następujące ulice: część Nowego Świata od Kopernika w górę ku Jerozolimskiej, Świętokrzyska pomiędzy Placem Napoleona i Nowym Światem, Chmielna od Nowego Świata w górę. Alejo Jerozolimskie względnie mało zniszczone. W Banku Gospodarstwa Krajowego zniszczone 2 górne piętra. Bardzo zniszczona dzielnica żydowska mianowicie ulice: Twarda, Gęsia, Ciopła, Graniczna. Zachowane prawie zupełnie Stare Miasto. Zamek poważnie uszkodzony. To samo Pałac Błękitny, pałac Raczyńskich, pałac Potockich na Krakowskim Przedmieściu. Krańce miasta były bombardowane stosunkowo słabo.

Niemcy zachowują się bardzo dziwnie. Na ulicach są okrutni wobec publiczności, przedewszystkiem Żydów. Dotyczy to niższych rang. Natomiast oficerowie w biurach oraz urzędnicy cywilni /nie wyłączając policji, która dopiero od kilku dni objęła władzę po komendzie wojskowej/ są wyjątkowo uprzejmi i zachowują się kulturalnie. Oficerowie w kawiarniach mają miny przygnębione. Między sobą rozmawiają po cichu. Są uprzejmi dla kobiet.

Na początku okupacji żołnierze niemieccy zaczęli okradać sklepy. Po kilku dniach ukazały się nalepki komendy niemieckiej na sklepach spożywczych, zabraniające żołnierzom wchodzenia do nich po zakupy bez odpowiedniego zezwolenia władz, oraz nalepki zabraniające właścicielom sprzedawania produktów żołnierzom.

Sowiety zamknęły granicę niemiecką.

Władze sowieckie w Polsce zamknęły granicę z Niemcami, nie przepuszczając więcej uciekinierów. Niemcy zezwalają na wyjazd, ale pod warunkiem pozostawienia w kraju całego mienia.

/"Di Cajt" z Kowna dnia 4.XI.39/.

Zwalczanie antysemityzmu we Lwowie.

We Lwowie miały miejsce rozruchy antysemickie, w wyniku czego kilku Ukraińców zostało rozstrzelanych przez władze sowieckie.

/Z.A.T. z Bukaresztu 6.XI.39/.

P o l s k a

III.

Warszawa w sietle "Nowego Kuriera Warszawskiego"
(czesc druga)

Omawiajac w dalszm ciagu numery "Nowego Kuriera Warszawskiego" (od dnia 24 do 29 X) wracamy jeszcze do dzialu redakcyjnego. Jak to juz wczoraj pisalismy jest on naszpikowany urzedowym tekstem, redagowanym zgodnie z wytycznymi propagandowej polityki pana Goebbelsa.

Jest wiec tam in extenso przemowienie radiowe szefa propagandy niemieckiej tegoz pana Goebbelsa (Nr 12), jest artykul p.t. "Hybiona polityka Chamberlaina (nr 14) sa glosy "prasy neutralnej o niemieckich sukcesach w wojnie morskiej" (nr 14) jest mowa o dostawie miljona ton zboza rosyjskiego dla Niemiec (nr 15), "Rzym wyprasza sobie angielska propagande wojenna" (nr 15), "Wywoz niemiecki prawie utrzymany na poziomie przedwojennym" (nr 15), "Ponimo wojny niema bezrobocia w Niemczech" (nr 16), "Odwaga zalog niemieckich lodzi podwodnych" (nr 16) "Trudne polozenie francuskiej gospodarki wlokiemniczej" (nr 17).

We wszystkich tych artykulach i wiadomosciach jak i we wszystkich innych publikacjach urzedowych przebija na kazdym kroku chce uwypuklenia niezmiernie potegi Niemiec i ich szczegolnej "laskawosci" dla Polakow a z drugiej strony chce ponizenia i uszczuplenia w oczach Polakow powagi sojusznikow. Wyraznym tez jest dazenie do wpojzenia Polakom przekonania, ze wine wywołania wojny ponosi przede wszystkim "Anglia.

Rejestruja urzednikow pocztowych .

W nr 12, ogloszone jest nastepujace urzedowe zarzadzenie:

Naczelnicy b. polskich urzedow pocztowych sa obowiazani dostarczyc natychmiast, o ile tego jeszcze nie uczynili, najblizszemu niemieckiemu urzedowi pocztowemu dla ruchu sluzbowego listy urzednikow, pracownikow i robotnikow, ktorzy byli zatrudnieni w ich urzedach. Lista ta winna obejmowac nastepujace rubryki: nazwisko, imie, stanowisko sluzbowe, grupe uposazenia, wysokosc uposazenia, ilosc lat sluzby, stan rodzinny, date urodzenia, miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania i narodowosc.

Pełnomocnik Ministerstwa Poczt Rzeszy przy Dowodcy Xojzkowym w Lodzi-Wegener, Warszawa, 14 pazdziernika 1939 r.

Niewiadomo czy chodzi im tylko o uruchomienie poczty, czy tez kryja sie za tym jakies inne cele.

Ruch uliczny

Zajnuja sie tez Niemcy sprawa ruchu ulicznego w stolicy. W nr 12 znajdujemy nastepujace obwieszczenie:

Zwracam niniejszym uwage, ze maksymalna szybkość posuwania sie wszelkich pojazdow mechanicznych w Warszawie nie moze przekraczac w obrebie miasta 40 km natomiast poza miastem 60 km na godzinę.

W razie niestosowania sie do niniejszego rozporzadzenia winni zostana pociagnieni do odpowiedzialności karnej, wzgl. zostanie odebrane im prawo jazdy.

Warszawa, 19 X 1939 /- / Claasen, prezydent policji.

Spis zydw

28 X dokonano spisu zydw w Warszawie. "Nowy Kurier Warszawski" (nr 14 i 15) zamieszcza urzedowe wezwanie, wydrukowane po niemiecku (na 1. miejscu), po polsku i po zydwsku, tresci nastepujacej:

W e z w a n i e

Do ogolu ludności Warszawy—Spis ludności żydowskiej.

Celem uregulowania gospodarczych stosunków w Warszawie koniecznym jest spis wszystkich osób żydowskich przebywających w Warszawie. W tym celu utworzona została rada starszych gminy żydowskiej, która pracuje pod kierownictwem b. senatora inż. Adama Czerniakowa w budynku gminy wyznaniowej żydowskiej, Warszawa, Grzybowska 26/28.

Spis odbędzie się w sobotę dnia 28 X 1939 r. W tym celu należy wziąć pod uwagę:

1. Właściciele lub administratorzy domów są zobowiązani od 26 do 27 X 39 do odebrania we właściwym komisariacie policji arkuszy spisowych dla wszystkich żydów znajdujących się w ich domu.

2. Właściciel domu lub administrator winien wypełnić albo kazać wypełnić arkusz spisowy dla każdej osoby żydowskiej bez względu na wiek lub płeć, znajdującej się w domu w dniach 28 X 1939 r po godz. 19.

3. Właściciele domów lub administratorzy są obowiązani dnia 29 a najpóźniej zaś dnia 30 X 1939 r zwrócić komisariatowi policji wypełnione arkusze spisowe.

Wzywa się wszystkich mieszkańców Warszawy do udzielenia pomocy w dokładnym przeprowadzeniu tego niezbędego spisu oraz do stosowania się do wszystkich poleceń osób, którym poruczono przeprowadzenie spisu oraz do okazania im poparcia.

Kto się uchyla od spisu, podaje fałszywe dane lub przez swe zachowanie utrudnia przeprowadzenie spisu, ten popełnia sabotaż i narazi się w związku z tym na surową karę.

Warszawa, dnia 23 X 1939 r Prezydent policji Claasen

Lódzkie fabryki monopolowe

W nr 15 znajdujemy wiadomość, że w Łodzi już są już uruchomione fabryki monopolowe tytoniowe i spirytusowe, tak iż wyrobów tych nie zabraknie na rynku. Władze zadecydują, jakie ilości ziemniaków, tego "tak szczególnie ważnego produktu żywnościowego" (po zaopatrzeniu Warszawy i innych terenów) będą mogły być oddane na przerobkę dla przemysłu spirytusowego. Jakże to są te "inne tereny", nie trudno się domysleć.

Jeżeli chodzi o sol, to pierwsze jej transporty nadeszły z Inowrocławia i są już rozdzielane.

Przyczyna braku zapalek są trudności komunikacyjne i po części brak opakowania. Monopol Zapalczany ma być prowadzony dalej w ramach umowy polsko-szwedzkiej.

Świetne sukcesy niemieckiej pracy odbudowawczej

Takim 3. lamowym tytułem chwala się Niemcy szybka odbudowa, zresztą częściowa tylko, kolei na Śląsku. Z artykułu tego dowiadujemy się, że cofające się ze Śląska wojska polskie zniszczyły nie tylko tory i mosty kolejowe (tych zburzono 150), ale także niemal doszczętnie wszelkie urządzenia stacyjne, jak instalacje sygnalizacyjne, linie telegraficzne i telefoniczne, spaliły warsztaty wagonowe i parowozownie. Wielkie zwrotnice mechaniczne Polacy wysadzili w powietrze. Niezależnie od tego duże szkody wyrządziły niemieckie bombardowania niemieckie powietrzne w pierwszych dniach wojny.

Polska

III

Obecnie odbudowano już 78 mostów i 4 tunele. Koleje GŚlas-
skiego Okręgu przemysłowego i okręgów węglowych: Cieszyń-
skiego, karwńskiego i dąbrowskiego są już obecnie dopro-
wadzone do porządku. Na obszarze podlegającym dyrekcji opol-
skiej, z przywrócenia dawnych urządzeń bezpieczeństwa musia-
no zrezygnować, gdyż nie można było odnaleźć odosobnionych szki-
ców i planów. Również nie daly się naprawić połączenia te-
legraficzne, tak dalece były zniszczone przez wojska polskie.

Polaków pozbawiono radia

W jednym z numerów jest ogłoszenie firmy, polecającej się
do naprawiania i do zakładania radia. Zdawałoby się mogło wobec
tego, że pogłoski o odebraniu mieszkańcom stolicy radia były
nieprawdziwe. Wszelkie jednak złudzenia rozwiewa urzędowe
obwieszczenie komisarza Rzeszy treści następującej (nr 15):

Wszelkie aparaty radiowe znajdujące się w posiadaniu
ludności ulegają natychmiastowej konfiskacie. Należy je
dostawić za pokwitowaniem do niżej podanych punktów
zbiorczych.

Oddanie aparatów nie jest wymagane, o ile znajdują się
w posiadaniu obywateli Rzeszy względnie obywateli naro-
dowości niemieckiej. Oddanie aparatów winno nastąpić
najpóźniej do dnia 5 XI br. Policja upoważniona jest do
przeprowadzania poszukiwań nie oddanych aparatów radio-
wych.

Jako punkty zbiorcze ustala się komisariaty polskiej
policji:

1. (Bednarska 7), 2. (Kapucyńska 19), 3. (Nowolipki 53), 4. (Nis-
ka 10), 5. (Lubeckiego 4), 6. (Miedziana 5), 7. (Krochmalna
56), 8. (Śliska 55), 9. (Fabryczna 28), 10. (Szpitalna 7), Hoża 30
11. (Poznańska 13), 12. (Daniwillowiczowska 10), 13. (~~XXXXXX 22~~)
14. (Wilenska 11), 15. (Jagiellońska 9), 16. (Odolńska 5)
17. (Grochowska 192), 18. (Kartuska 1), 19. (Wolska 147)
20. (Czerniakowska 137), 21. (Czerniakowska 137), 22. (Włosa 147)
23. (Grojecka 26), 24. (Piotra Skargi 20/22), 25. (Bילו-
lecka 5I), 26. (Gen. Zajaczką 7).

Warszawa dnia 20 X 1939 r /-/-/ dr Otto, Komisarz Rzeszy

Jakby echem tego zarządzenia jest ogłoszenie w nr 16 tres-
ci następującej:

" Obywatelom Rzeszy, wzgl. obywatelom narodowości niemiec-
kiej nadarza się okazja nabycia radia 7. lampowego, dwugłosni-
kowego, luksusowego, zabezpieczone. Adres: Warszawa, Rozbrat 48."

A więc jednakże tylko ludność polska pozbawiona została
możności słuchania radia.

Prezydent Starzyński urzęduje

Nieprawdziwymi okazały się pogłoski o ucieczce z Warsza-
wy przed jej zajęciem przez Niemców prezydenta Stefana Sta-
rzyńskiego. Prezydent Starzyński nie opuścił swego posterunku
i swą funkcję prezydenta miasta zajmuje nadal obok komi-
sarycznego burmistrza niemieckiego dra Otto. Nietrudno się
domyślić, że rola jego jest bardzo ograniczona i że jest on
tam raczej figurantem, dla podpisywania papierków i odezw do
ludności a to gwoździ tym większego pobudzenia u niej zaufa-
nia do tych papierków.

z dnia 11 listopada 1939 roku.

III.

P O L S K A.

Wojська niemieckie spustoszyły straszliwie polskie miasteczka

Edmund Demaitre, który niedawno temu ogłosił wstrząsający reportaż z Puszczy Białowieskiej, przeszedł 28.X.39 dawną litowsko-polską granicę i spędził kilka dni na terytorium Polski, zdewastowanym przez Niemców. Reportaż z tej wędrowki rozpoczyna artykułem "Przybywam z Polski" zamieszczonym w "Le Petit Parisien" 10.XI.39.

Przez szereg dni Demaitre wędrował przez opuszczone pola, drogi pustynne, wyludnione miasteczka i wioski; śledził do Rykantai marsz niekończących się oddziałów litowskich; słyszał zagłuszający huk armat rosyjskich; z pagórków Saperagis widział na tle posępnego nieba Polski burawą planę niemieckiej chorągwi zatkniętej na polskim budynku. Spotykał dzieci polskie, których spojrzenie zdradzało, że przeżyte cierpienia pozostawiły piętno na zawsze; widział dwudziesto- pięcioletnich mężczyzn, którym ręce drżały, jak starcom; widział polskie kobiety szlochające na wspomnienie przebytego piekła; spotykał żołnierzy, twardych ludzi, starych kombatan- tów, płaczących nad męczeństwem swego kraju, którego potwór- ności przechodzą wszystko cokolwiek świat widział, przewyż- szają barbarzyństwa, jakie sobie kiedykolwiek wymyślili sami Niemcy.

Żeby zapobiec kwestjonowaniu prawdy swoich opisów Demaitre zastrzega, że co prawda ze względów łatwo zrozumia- łych nie wymienia ludzi i źródeł, na których się opiera, że jednak gotów jest, gdyby jakiegobądź organizacje czy instytu- cje neutralne dały konieczną gwarancję moralną, nie tylko wy- mieni nazwiska swoich zaufanych, lecz dać także zeznanie świadków neutralnych potwierdzających autentyczność tych nie- słyszanych wydarzeń.

Autor zestawia propagandę narodowo-socjalistyczną z rzeczywistością. Niemcy już zdążyli wydać zeszyt fotografii z Polski, które świadczą o ich humanitarności. A robi się to tak, że do podbitego kraju, czy to Austria, Czechy, czy Polska, przybywa "pociąg sprawozdawczy" z nadwornym fotogra- fem Hitlera Hoffmannem, rozdaje się wygłodzonym i zmaltretowa- nym ludziom trochę jedzenia, tabaki i bielizny, każe im się uśmiechać i robi zdjęcia. Jakże inaczejby wyglądały spra- wozdania fotograficzne z Polski, gdyby je pozwolono robić fo- tografom neutralnym, gdyby sfotografowano Pińczów, Chęciny czy Włoszczowę w Województwie kieleckim lub Stoczek czy Ła- towice w okręgu Łukowa. Ale na to dr. Goebels nie pozwoli.

Już z tego względu nie pozwoli, że po okupacji nie- mieckiej wszystkie te miasta i wioski przestały istnieć, zo- stały wytarte z mapy Europy.

Na zasadzie absolutnie wiarygodnego źródła autor o- powiada historję zniszczenia Łatowic. Polskie wojska ewakuowa- ły to miasteczko, liczące 2.000 mieszkańców. Młodzi mężczyźni odeszli z wojskiem lub uciekli przed Niemcami. Zostali starcy kobiety i dzieci. Po wejściu do miasteczka Niemcy zażądali

B o l s k a

III.

od ludności dostarczenia bydła. A kiedy usłyszeli że bydła niema, bo zostało użyte na potrzeby wojska polskiego, oficer dowodzący pułkiem oznajmił, że już udzieli wiosce odpowiedniej lekcji za to zachowanie. Niebawem też kazał w ciągu pół godziny ewakuować wieś. A kiedy mieszkańcy zdążyli zaledwie uciec 3 km zobaczyli, że wioska się pali. Kwadrans później Niemcy dogonili wygnanych i zaczęli ich ostrzeliwać. Kiedy pułkownik niemiecki przyszedł, było 56 martwych. Taki sam los spotkał Stoczek. Tam Niemcy w nocy oblali chaty i domy benzyną i podpalili je. Większość włościan zginęła wraz z rodzinami w płomieniach. Ci co usiłowali zbiec, padli prawie wszyscy pod kulami niemieckimi.

I to nie poszczególni żołnierze niemieccy dokonywali tych czynów, to armia niemiecka.
"Le Petit Parisien" 10 XI 39

Zamknięcie gimnazjum polskiego w Kownie

Kowińska Idisz Sztime dowiadyuje się, że polskie gimnazjum w Kownie ma ulec likwidacji, gdyż miejscowi Polacy nie mogą go utrzymać. Kierownictwo gimnazjum zaproponowało nauczycielom obniżenie poborów do 1/4. Nauczyciele odmówili i podobno zamierzają zwrócić się do sądu. Likwidacji ma ulec także stowarzyszenie "Pochodnia", które dotąd lożyło na utrzymanie gimnazjum. Klub polski przy ule. Zemitio został zamknięty.
Biul. Pr. Żyd.

Teror w okupacji sowieckiej

Prasa moskiewska zamieszcza sprawozdania z obszarów okupowanych przez Sowjety, w których donosi się o tym, że chłopci miejscowi krwawo mszczą się na dawnych przywódcach, oficerach i obszarnikach. Czerwona gromada zachęca masy do szukania "polskich szpiegów". Więzienia przepelnione są oficerami polskimi, których rozstrzelują się dziesiątkami. We Lwowie przeprowadza się areszty wśród oficerów, księży i sióstr zakonnych.
Biuletyn prasy żydowskiej według Morgen-Journalu z 20.10;

Wiadomości ze Lwowa i Równego.

We Lwowie otwarto szkoły powszechne. Burmistrz sowiecki ogłosił, iż ludność może sama wybierać język wykładowy dla swoich dzieci: ukraiński, rosyjski, polski czy żydowski.

"Izwiestja" donoszą, że w Równem zostały otwarte sklepy, ale brak wielu artykułów. Szczególnie daje się odczuwać brak soli, zapalek, mięsa a także benzyny.
Biul. Prasy Żydowskiej z 11 XI

Aresztowania Żydów

B. poseł, prezes organizacji Sjonistycznej w Polsce, dr Hartglas został aresztowany w Warszawie przez władze hitlerowskie. Aresztowano również redaktora "Hajntu" A. Einhorna.
ZAT Nr 22

P o l s k a

III.

Zycie w Krakowie

Władze niemieckie przeprowadziły w Krakowie spis mężczyzn w wieku od 17 do 45 lat. Wszyscy zdrowi mężczyźni będą użyci do robot publicznych. Wielu bezrobotnych odesłano wglab Rzeszy.

Po godz. 22 nikomu nie wolno wychodzić na ulice. Patrole strzelają do przechodniów bez uprzedzenia. Koszary są przepełnione polskimi jeńcami-zołnierzami. 20 żołnierzy związało strażę i usiłowało zbiec. Przylapał ich jednak patrol. Następnego dnia wszystkich 20 rozstrzelano.

Pewien niemiecki żołnierz został ranny wystrzałem z okna. W ciągu godziny rozwieszono w mieście ogłoszenia ze sprawca zamachu już ponosił "zasłużoną" karę. Komendant miasta uprzedza, że w razie powtórzenia się podobnych zamachów będą rozstrzelani wszyscy mieszkańcy domu, z którego padł strzał.

Wprowadzono w Krakowie kartki na żywność. Kartki otrzymują w następującej kolejności: żołnierze niemieccy, niemiecka ludność cywilna, polska ludność cywilna, żołnierze polscy. Żydów zupełnie wyłączone i nie otrzymują oni żadnych kartek. Magazyny żydowskie zamknięto i wszystkie towary skonfiskowano. Wszystkie aparaty radiowe w całym mieście skonfiskowano. Mieszkańcy musieli wynieść je przed dom i oczekiwać wojskowego samochodu ciężarowego, który je zabrał.
"Poslednija Nowosti" za Havasem

Przemowienie min. Seydy do prasy francuskiej

Następujące dzienniki paryskie zamieściły streszczenie przemówienia min. Mariana Seydy do prasy francuskiej w dniu 9 XI: Le Petit Journal i Le Petit Bleu z dn. 10 X, Le Temps, Le Petit Parisien, Excelsior, L'Action-Française, L'Epoque z dn. 11 XI

Niemiecki Front Pracy przyjmuje robotników w wojew. śląskim

W niedzielę 5 XI przywódca niemieckiego Frontu Pracy Dr Ley przybył do Chorzowa w celu dokonania włączenia niemieckiego Związku zawodowego robotników i zw. urzędników w wojew. śląskim do Frontu Pracy. Dr Ley przemówił przed 50 tys. robotników śląskich w hali huty w Hajdukach.
Der Angriff 7 XI

Premier gen. Sikorski naczelnym wodzem i Generalnym Inspektorem armji polskiej

Prasa francuska zamieszcza za Monitorem Polskim dwa dokumenty dekrety prezydenta RP Raczkiewicza z dn. 9 XI o mianowaniu premiera gen. Sikorskiego naczelnym wodzem i generalnym inspektorem armji polskiej i o rozwiązaniu sejmów i senatu. Le Figaro, Le Matin, Le Petit Parisien, La Justice, Le Jour, L'Epoque, L'Ere Nouvelle z dn. 11 XI

z dnia 11 listopada 1939 roku.

III.

P O L S K A.

Hołd "CONSEIL GENERAL" departamentu Pas de Calais
dla Polski i Narodu Polskiego.

Pisma z północnej Francji "Echo du Nord" i "Reveil du Nord" podają, że na posiedzeniu Sejmiku departamentalnego Pas de Calais, które się odbyło w dniu 7 b.m., powzięte jednogłośnie następujące uchwały: "Sejmik departamentalny Pas de Calais, departamentu francuskiego, w której zamieszkuje najwięcej ludności polskiej, zapomnia szlachetną Polskę, tak straszliwie doświadczoną, o swym podziw i sympatii, jakie wzbudzają jej bohaterskie cierpienia. Sejmik wyraża nieugiętą wiarę w szybkie i całkowite oswobodzenie Polski."

Sejmik departamentalny Pas de Calais poczytuje sobie za zaszczyt uchwalenie następującej rezolucji: "Wspaniała odwaga Narodu Polskiego w boju i w walce z przeciwnościami, Jego wierna przyjaźń dla naszego kraju i wybitne miejsce jakie sobie zapewnił w opinii świata, dzięki swym przymiotom, będą dla niego gdy skończy się obecnie jego męczeństwo, najlepszą rekojmią świetnego odrodzenia. Departament Pas de Calais, który przyjął jak braci wszystkich synów polskich, którzy się tu osiedlili, przesyła ich umęczonemu Narodowi wyrazy podziwu i wiary w jego przyszłość".

Skandal Ligi Narodów.

"Gringoire" w rubryce swej "Powtórzcie to", zastanawia się nad skandalem jaki wybuchnie kiedy Mołotow, przewodniczący zwołanej na 4 grudnia sesji Ligi Narodów, wygłosi przemówienie oskarżające Polskę o sprowokowanie wojny, jak to insynuował już "w swej zdumiewającej mowie z 31.X.39, tak dalece zdumiewającej, że agencje nie ośmieliły się nawet podać jej in extenso".

"Podsekretarzem Generalnym Ligi Narodów i przedstawicielem Sowietów jest Pan Sokolin, zły duch Stalina, który był Attaché przy Ambasadzie z ulicy Grenelle, zanim wykroił sobie część złoconego sera w Genewie. Domaga się on tam swojej przestrzeni witalnej. Ponieważ Polska figuruje jeszcze na liście oficjalnej Ligi Narodów, jako jej członek, a lista ta ogłoszona była 5 października, czyż będziemy świadkami tego drugiego skandalu; Liga Narodów sowskiej opłacająca pana Sokolinowa, a odsuwająca przedstawiciela Polski męczennickiej, ażeby na jego miejsce posadzić przedstawiciela zbirów którzy ją zamordowali".

/"Gringoire"/

z dnia 11 listopada 1939 roku.

IV.

D O D A T E K.

NIEMIECKA "WOJNA MORALNA".

"National Zeitung" /Bazylea/ przytacza obszerny wyjątek z wydanej przez niemiecki sztab generalny książki p.t. "Podręcznik współczesnej wiedzy wojennej" /Handbuch der neuzeitlichen Wehrwissenschaften/. W pracy tej dużo miejsca poświęcono t.zw. "wojnie moralnej", którą określa się, jak następuje:

"Wojną moralną" nazywamy walkę, którą państwo prowadzi przy pomocy środków intelektualnych i moralnych /geistig/ w celu umocnienia w opinii publicznej świata swego własnego prestige'u i osłabienia prestige'u przeciwnika, w celu wzmocnienia sił własnych i osłabienia sił przeciwnika.

Wojna moralna i wojna "wojenna" nie potrzebują być prowadzone równocześnie, pierwsza często poprzedza drugą i często trwa już po złożeniu broni.

Podręcznik wylicza głównie cele "wojny moralnej".

1. Pograżyć wroga w oczach całego świata, przekonać go, że walka jest bezcelowa, podburzać /aufhetzen/ naród przeciw rządowi i wogóle prowadzić do tego, by naród wroga domagał się zakończenia wojny.
2. Przekonać państwa neutralne o słuszności swojej sprawy i odwrotnie dowodzić, że nieprzyjaciel pogwałcił wszelkie prawa boskie i ludzkie.
3. Umacniać wiarę własnego narodu w słuszność wojny, podtrzymywać w nim wiarę w ostateczne zwycięstwo i ześrodkować wszystkie siły kraju w jednej pięści.

Szczególnie ważnym jest należyte wytłumaczenie własnym obywatelom, za co oni cierpią, walczą i umierają. Trzeba im ustawicznie mówić, że ich kraj został napadnięty, że na szalę rzucono jego istnienie i że wobec tego wojna jest walką nie na życie a na śmierć. Szczególnie starannie trzeba "opracowywać" obywateli lękliwych i niezdeterminowanych.

W tej walce o "rząd dusz" trzeba posługiwać się pomocą poetów i myślicieli. Duchowy dorobek narodu musi być w pełni wykorzystany do udowodnienia słuszności wojny. Zwycięstwo może być zapewnione tylko wtedy, jeżeli wysiłki armii podtrzyma "ofiarny poryw całego narodu, gotowość obywateli do wyrzeczeń się, do rozłąki z ukochanymi istotami i t.d.". Koniecznym jest pełne zlanie się armii z narodem z jednej strony, zaś z drugiej harmonia między różnymi warstwami ludności, między górą a dołcem /zwischen hoch und niedrig/, między biednymi a bogatymi.

Drobiazgowo opracowane są w "podręczniku" metody

z dnia 11 listopada 1939 roku.

IV.

D O D A T E K.

propagandy. Władze winny tłumić w społeczeństwie ducha buntu i przeszkadzać podniecaniu go w prasie, przez radio i t.p. Natychmiast po rozpoczęciu wojny winny być zamknięte granice, cenzurowane listy, przychodzące z zagranicy, tudzież przeszkadzać należy słuchania radiostacji zagranicznych. Ażeby usunąć źródła defetystyczne w kraju rząd powinien posługiwać się nie tylko policją, każdy prawomyślny obywatel winien tu także rządowi pomagać /denuncjatorstwo/.

Autorzy "Podręcznika" starannie opracowali rozdział o "desinformacji", czyli o rozpowszechnianiu zagranicą fałszywych wiadomości. Należy chytrze wprowadzić w błąd nieprzyjaciela. Podobnie, jak armia ucieka się do dywersji, by pod jej pokrywką przeprowadzić istotną operację, tak i propaganda może przeszkodzić nieprzyjacielowi w powzięciu korzystnej dla niego decyzji, podsuwając mu fałszywą wiadomość polityczną, wojskową lub ekonomiczną. Naturalnie "desinformacja" musi mieć wszelkie cechy prawdopodobieństwa i podawać ją należy bardzo ostrożnie. /"National Zeitung, Bazylea, /.

z dnia 11 listopada 1939 roku.

IV.

D O D A T E K: Tłumaczenie artykułu wstępnego z "Essener
----- Nationalzeitung" z 1.XI.1939.

"NOWE OSADNICTWO NA WSCHODZIE".

T.R. Reorganizacji /Deutsche Wiederbesiedlung/ tych terenów na wschodzie, które w traktacie wersalskim odebrano Rzeszy i przydzielono nowoutworzonemu wówczas państwu polskiemu, wysuwa dziś po przywróceniu porządku politycznego szereg nowych, często ważkich zagadnień. Kiedy patrzy się na rozległy obszar między Poznaniem a Toruniem, jasnym się staje, że właśnie na tym obszarze będą musiały być przeprowadzone decydujące zmiany, aby barodowościowo uzupełnić i wznowić ten dawny niemiecki teren kolonizacyjny po uciemniającej epoce polskiego panowania. Szybko nasuwa się myśl, że trzeba doprowadzić na te tereny element mniej lub więcej rolniczy, gdyż chodzi o obszary par excellence agrarne prawie wcale nieuprzemysłowione. Z historii niemieckiej wyciągnęliśmy jednak naukę, że jeżeli chodzi o narodowe zasilenie jakiegoś obszaru to nie wolno posługiwać się jednostronnie określoną grupą ludzką ale zawsze potrzebna jest zdrowa mieszanina. W historii niemieckiej stwierdziliśmy, że walka narodowościowa zawsze była "trudniejsza tam, gdzie na politycznie exponowanych" miejscach znajdowała się panująca warstwa niemiecka a brakowało podłoża chłopskiego, niż tam, gdzie w ciągu kilkudziesięciu lat osiedliła się niemiecka ludność rolnicza i przez wieki utrzymała wywalczoną ziemię. Tam natomiast, gdzie siedziała ludność tylko rolnicza i brakowało prowadzącej lud inteligencji - tam ziemia wprawdzie pozostała w rękach niemieckich, ale pod względem osadnictwa Rzesza nie miała stąd żadnych korzyści, gdyż struktura ludności niemieckiej była zbyt jednostronna.

W Poznańskim i Prusach Zachodnich stoimy właśnie wobec konieczności odświeżenia niemieczyzny, zdziesiątkowanej przez podłą polską politykę mniejszościową. Zajmujemy przy tym zdrowe pod względem ludnościowym stanowisko, że osadnicy niemieccy muszą się składać z elementów zawodowo różnorodnych, przyczem udział inteligencji nie może być stosunkowo niższy niż włościan, rzemieślników i kupców. Na obszar między Poznaniem i Toruniem będą przosiedlani przede wszystkim Niemcy, którzy dotychczas żyli zagranicą pod obcym panowaniem, jak Niemcy bałtyccy, wołyńscy i małopolscy. Wszyscy ci Niemcy mieli dotychczas tylko z daleka możliwość przeżywania tego, co Niemcy w Rzeszy. Już ich przodkowie znajdowali się pod obcym panowaniem i jest oczywiste, że każda z tych grup, wracających obecnie z obczyzny do Rzeszy, gdzie była zdana wyłącznie na siebie, ma silnie wyrobione cechy własne. Obecnie z czterech czy pięciu różnych państw zbierają się razem na jednym obszarze w Rzeszy i dostosują się, także jeżeli chodzi o zewnętrzne formy życiowe, do Rzeszy. Wszystkie te grupy będą się nawzajem uzupełniać.

Na wschodzie zarówno do miast jak i na wsie przypływie silna i zdrowa biologicznie fala ludności niemieckiej.

z dnia 11 listopada 1939 roku.

IV.

D O D A T E K: Tłumaczenie artykułu wstępnego z "Essener
----- Nationalzeitung" z 1.XI.1939.

kiej. Niemcy z Wołynia i Małopolski, którzy przeważnie są włościańskiego pochodzenia, pójdą na wieś, natomiast Niemcy bałtyccy to przeważnie element miejski i inteligencja.

Tak więc wzrośnie znaczenie Poznania, prowincjonalnego ośrodka rolniczego, jako centrum życia umysłowego. Można sobie zdać sprawę z tego, jak wielki będzie dopływ sił duchowych na nowe wschodnie prowincje Rzeszy, jeżeli sobie uprzytomnimy rolę niemieczyny bałtyckiej w miastach Estonii i Łotwy, rolę uniwersytetu dorpackiego, założonego przez Niemców i aż do czasów najnowszych przez nich prowadzonego, rolę licznych instytutów naukowych i kulturalno-historycznych, niemieckich organizacji i zbiorów kulturalnych. Poznańskie i Pomorze będą dla nowoprzybyłych tam Niemców pod niejednym względem terra nuova. Bowiem 20 lat polskiego panowania zniszczyło bezpowrotnie wiele z tego, co kiedyś tam istniało. Państwo polskie osiedlało systematycznie Polaków na dawnych niemieckich gospodarstwach, a miasta Poznań i Toruń miały otrzymać polski charakter. Chociaż nie udało się Polakom te dążenia, zwłaszcza w odniesieniu do miast, mimo używania najbardziej ostrych środków, to jednak - jak zresztą nie mogło być inaczej - niemieczyna została biologicznie osłabiona tak w miastach jak i na wsi. Osiedlenie na tych terenach Niemców, którzy mieli dużo mniejsze zadania do spełnienia dla Rzeszy na obczyźnie niż je będą mieli teraz, jest nowym wyrazem politycznej umiejętności przewidywania i wielkości meża stanu, Hitlera.

Obecnie toczą się pozatem rokowania między Rzeszą a rządami Estonii i Łotwy o sprowadzenie z tych krajów do Rzeszy niemieckich dóbr kulturalnych. W pierwszym rządzie chodzi tu o biblioteki jak np. bibliotekę literacko-estońskiego towarzystwa, która obejmuje 200.000 wartościowych dla niemieczyny tomów. Pozatem istnieje w Rydze niemiecka biblioteka towarzystwa historii i starożytności, która posiada 70.000 tomów. Instytut Herdera, który chyba razem z Niemcami również będzie przeniesiony do Rzeszy, posiada znajdującą się w rozbudowie różnorodną naukową bibliotekę. Pozatem istniały w krajach bałtyckich liczne wartościowe zbiory prywatne, które w większości nie mogły być po wojnie upaństwowione przez Łotwę i Estonię. Chociaż państwa łotewskie i estońskie po swoim powstaniu wywłaszczyły szereg poważnych niemieckich zbiorów sztuki jak np. w Rydze zbiór rękopisów i muzeum katedralne a w Dorpacie niemiecką bibliotekę uniwersytecką, to jednak udało się Niemcom bałtyckim, mimo ciężkich gospodarczych lat, pozostałe dobra kulturalne utrzymać a często nawet rozeszerzyć. Słusznym jest przeto iżby to przez Niemców bałtyckich stworzone i utrzymane dobra kulturalne sprowadzić do Rzeszy.

Wynika stąd, że ludność niemiecka, która ma być osiedlona w Poznańskim i w Prusach Zachodnich, uzupełnia się szczęśliwie zarówno pod względem swoich cech jak i stru-

No. 26 - KOMUNIKAT CENTRALI INFORMACJI I DOKUMENTACJI

z dnia 11 listopada 1939 roku.

IV.

D O D A T E K: Tłumaczenie artykułu wstępnego z "Essener
----- Nationalzeitung" z 1.XI.1939.

ktury zawodowej. Szkody powstałe w niedawnej przeszłości pod panowaniem polskim będą na prawione a niemieckie grupy narodowe, które były dotychczas poza Rzeszą, staną przed zadaniem i możliwościami rozwoju, które mogą nasuwać wiele trudności na początku, ale których późniejsze wyniki na pewno wyrównają największy potrzebny wysiłek i zupełne oddanie się sprawie.
/"Essener Nationalzeitung" z 1.XI.39/.